

РУСКИЙ НОВИННИЙ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНІ ЮГОСЛАВІЇ

Зос „Просвіти“

На решение Упр. Одбору, членами члени "Профспіти", котрій виплатили Чеснайчину од 10 динари за 1937 рок, доставлю на дар два красни київських і то: "Гранатику" бачансько-срібнській башеді та "Віттайлову данику" обидва од Др. Г. Костелників.

Члені у Керестуре най ше явя до „Презідій” канцеларыі кождан штвартох по Надаюю лабо и ведаюю и най прінціпу але собу свойо лейтніцації (Чытальникоў хторя маю).

По других випадках цей секретар Читальних, замодні од паноцюх тоги виданя, а же нет, наїзне обрача на нас та їм поштам.

Генти, которых ужадают будущими членами национального языка до своих лесных организаций, где такой по упомянутой членариии доставно зла спровоцировать книжки.

Напоминание, же шишки речки членки
буду доставлять и на далей голов по одну
книжку каждого року и түншь календар
хтори свою членарину за тот рок ви
млю.

Книгите имат велико, прето у интересу
каждого хто еще биц "Челюк", най оиха-
ше признати и на скончайши землица.

Організації, котрі виплачали свою членарію за 1937 рік, дostaнно наодугають свою бібліотеку па дар красни кінських і старих календарів (но лише видання). Гевти котрі мають свою обов'язки та обещання на сполиали, пай по скорій пошилють членарію, яке би зміг ПТМ кінських посвятив.

До терва тогу должностъ споделили Петровци и Бачинци. Послали 30 дни, як троєгруп износ членарий и 100 динари як дар. их точноюц пре то хвалбъ, и мод-диче, як ѿн то и други по скорей пробовани.

Digitized by srujanika@gmail.com

Женщі в Керестүре.

Отци мисионаре приходзя до Керстураа в суботу вечар. Опреда је видезив край вилалу процесии, да их приведа и до цркви припровадаи. У цркви буде ће служиц Монебен и такий буде перша наука, на котрой ће раслове плани мисијох, којти буду у час 14 днј — до квантитета педесет. Вистку о мисијох пријали щамки людве у вилале з радосцу.

Президент Белеш у Београду.

До Београду пришол в поцдалии президент чехословакской республики Бенеш. Его приход был служебен и престо го дочекали в пайаекшу параду. На политическом долгваряю прецдента Бенеша а Й. В. князем Накесником Пархом и предс. влади Стоядиновичем утверджене старе приятельство между нашу державу и Чехословакшу. Стреду же израсел през. Бенеш до Праги. Неодлута Й. В. князь-накесник явило нациии службено Прагу, да вреци визиту през. Бенешу.

Як постали кооперативи и яки їх ціль.

Задріжний рух є кожді даснь мом-
нєйши. Тому, на якірнім є подзинні рути,
ваше с твардієші і стабільнієші. Свою
поживу надає задріжництва достава од-
них, копри и попри своєї ческості и пред-
ній кождоднієші роботи не у станіо-
су, да заробія тельо, же би себе и свою
фамелію могли витримац як спада.

На як то, запита ще дахто, же чоловек в іпотри, з'єднаній роботи не може себе тельо заробити, да може вижити? Іншане би наїсце маючи смисла, але синтетичне, же роботи в м'ячині не є значимою тельою, же членок економики осигурювання. То найбажайши здає таємні землевласці та роботніх. Кед є так, треба дати ще опитане, що тому причинна?

У нешкантим дружтве лични интерес е тата сина, когти налага членка да себе дацо ствоеи, да себе осигура личну егзистенцију, па так и егзистенцију целого народа — друштвеней единини. Медитативно искуство доказало, же тог систем хибии и нешко чекоди народа.

Прикмет річних інтересах у роботі пребудзет у плюдох недобры, себичині жаданіч, кояры фальведи чылінека на Коневу драгу. Чылінек ше твардо трималі таго пришыпку, а велі ше и пешка тримаюць робіт відно за себе и свою личнасць. Страцеля зос віда, які су члены відного великого дружства и же им нех як таким осім'яне обстоянне под левініма успоўісці. Посдзянь плюдзе мало пред очымі лім свою личнісць, свайго благоістніш, не забаю за своіх близкіх, зос хторича су прымушенні ведло экац і претро тики плюдзе шылько лем себе грабуб і так ше водзін борба шыльных прозі шыльных, бо не кожди боры лем за сябе, не мождзі брыгү о тым, чи тата Його лінія борба за самоадримованішм и за Богадзівім, не прынесе дакому, можебуц и йогу найбліжшому дацку чыслу, почекожсці, а можебуц и цандрі.

«Натри лем о себѣ и своих роботах, не скажай же о других» так задумали, а в конца задумуют наивысшей людзей. Гон людзям так осудлено да жіё чесно ведю, дзекеди юдз истим кровом, воин чылак наивысшайраз цудзя сяди другому. Кажды не стари да попрхні свою візначенію, а ў тай работі не выбера средства. Нікіко тога прыведю якізоз да юнівесцій борбі за живот, то заш зродзелю вельяме исповерене единіх гэ архітим. Поводзін іш уж не задово-літні лем зосцім, да імі жыво, будзю

осигурувати, але пребудова не у них
може залишити багатством. Кажан-
ше лем зрудені до цо всієї негараздів,
да ще цо баржеві обогаєні, прис вільду
на то чи то за його життя треба з чи
з ним не одійма дикому отятині фола-
так дос усюх. Насвідки бути тому по-
ята багатства та худобиши, подавлено
на економики жонкіх та слабших і пе-
рорана борба медзі підміна на тельо, же
щє на кінець слабши подали моцнішим,
но зати приведло юдох до великої
адвукстивної неперспективності.

Ето то бил була характеристика пешкайшого дріктивного живога. При таких обставинах почала та думки можли економики слабими, да себе сами поможу и да іншому єсли другому, то єст познання зем'їдей задружності. Зем'ядіти та превидчики, же шинка берба проци надмінних видусорицьк и гарговицько тоді почали побрати успіх. А ту тому тутні борбят приводили их тає да некотого худобства. У остаточні часу економики слабки зем'ядіти таєши, престали все осману борбу и піддали селі зем'яйски способ економікій борби за підвищення свого статя. Тог добри способи и напити у задружності, у кооперативах.

Землядіїн не глядали помоць одних, котри их вихасновали, але пренесли борбу на други терен, на терен зарубежання з пильом власній помоці и зос гароном: «еден за інших, а інші за єдного», виключуючи кожду змістюючі прянині за незданих членів групажня. Так постали перші залізни. Погорінне положенія дратмутного землемісю, да глядало виход у появі зарубежнітва. Тот рух и поєднав держави помагав із морально, так и матеріально, бо університети, же лем как все можу дати тиу економіки слабши на ходи срібце и держави. (Даркій багате)

ФОРМЫ ОБРАЩЕНИЯ

ФОРД О НОВИХОХ.
По одним новостям издавали в Америке фабрики автомобилей, машины Форда, но же в Детройте у Америки велических сплошь фабрик. Форд горд в уж старе, провором изыскиванием новых и новые читатели. Печаталася же между тем, что они думают о продажности новинок, Форд отвечал, же был из каждого письма читаю новинки в ближайшее время не приложимо, же может свой фабрикан на тело употреблено и постепенное автомобилисм именем. Читатели зловещи — изверг края автомобилей Форда — мож приворотят великие образование. Добрые новинки же впереди предвещают особенно скрето, бы впечатлить своих читателей на добрых ладах.

же-жинецьми чарей фантастії діаєця цетого пребітівською Ода; же-жилі гварі-св. Павло — у Христу! «До чені, а Новий Медей собу чібіти тогд цілі так, же іхній біль відчуті зерни землі и гонки члені».

Декотри же питання: Чим пре-грихи без-душих-хамітавструх и безбожного комунізму мунів іераріц и кругі? И гоч ще ю мажебук цакому види чудіті, одновіді не ченії. И єло на іншеве ма якісніх зважів, же би не ширено півне даєв и далай, як білі балабібали и на-вініх и добрих. Боже Притягніцє тако ѹза, як то дифонга ли прекудня способ, чи терас-чи у вичосів, але в певні, же то вони ви-риніві бі вична в практи; „Не гейтим, хоти любя Бога, шиїко служи на добре“.

Шиїки вже виновати.

Шиїки міг гришся, шиїків — ж-сій або ве-сій — заражел дух лібералізму, дух того шієті, дух себелюбія, дух за лягом животом, дух власці человека над чоловіком, — дух, хоти про-зивніх засебелюбії и пожер-тівній християнській любові.

На чухайме ше ве-ка-хед и на час інци-ків пришла пукія. Та и ж-такі свіжі робот-іцкім шастом ест вельх хібі, по котрих не-вони жало, або віч на розникую оці Богачах в матітох. Та чи и вони, накеди достаню к найменшу власц над своїм товарищом-робот-іцком, не брау гори ката як и гоч, хоти чіпталіст? Та чи не відому роботації сан-на думка жиц в рожкошовіа ше през огляду на Бота и вичосі? Яке же их лем чесно оп-цівлює оц. Іерарік и чи их нет вельх, хоти цілком опівали оц Бога и рушели ше ясно пре свой одів в іншіство до безбожного комунізму? А коя ве-ї не можу жиц и роско-шівовіа не Богаче, чи не гори у ліх гоч лек-лакомоса за таким животом и роскошівіаньм? Прето су полни завісів, почай гілу, полни завісів, па яко чудо, же ве-ї пре-піділ?

Док будас тківвіа тогд смутніе пре-занічес дупах, гварі св. Отк, деревиніажди трух, же би ще дружину пре-шорело.

Мужиме буц ленши.

Прето видно в поніжанії співіців и гостинським обіюченівм мунів ісц и сухашів обіюсні душах в шердох.

же о тим зе-ї цо писац и задормо би біло-пісац.

Но а-генти зе-ї, цо ме-ї Моби, (бо не мім злати зуби) та гварі:

Кед уж так но гітуш пішено, бачи Доро, та би сце моглі да-кі шти кіїккі ирелансіоні, а не спітєт-ї зе-ї ту и віддох гіївіа.

Та підзінде ине дзешка и міадро гварі. Кед би сём не научел по церков-нім титулу трукавац, та бим метоп дзе-кеді и на перши бок Новінкох нагрековац скойо писмо з Керестур.

Чуем, же у вадале ест таки піфро-віні кіїжки, лем не знам, чи то сабат, же реку, чи ви то знає за іх, же бім не пісікал до Страсіох дано о — провікаторах.

Но та видзінє и самі, немам очим писац и чекам одівік, чи можем з руку трукавиц.

Барз нас краткіе подільнім и шаківіх у друкарій (и грубого Янка) — Збогом.

Писац писмо у Керестуре езердз-дзізвісцю третім седьмого року, марца місіца, на крестонокону ведзелю по-підадіо, а писал го

баги Дюра з Керестур.

Каждк мужи первое робиц гла, нуканів обіюкені самого себе, мужи сам у себе над-вадац дух дакомого и матеріядистичніс-ді-беральізму, мужи же-о білівяц у духу хри-стиства, у духу справедливости и любви. Каждк по-тим, мужи робиц и гла нуканів обіюснів других з молитву, прикладом, поуку, з одним словом — а апостолатом.

Велькі Папа Пий XI, же бой за людске дружество. Видзи му ше, же, вони які в пре-занічес. Спадиш го може едине правилье ну-кашів и воліканів обіюснів. Цукашів обіюснів у наших руках. Способи обіюснів то учена и по-запалене вирескіх правдох, молитва, Служба Божа, св. Тайни, духовни вірів (реколемії) и т. д. Послухайце прето глас св. Ода, по-запалене глас св. Владимира, кед вам толкую жаланя и просьба св. Ода! Треба пісю попробован — гварі Папа — же би піс але озвращено од людского дружства.

ПРАШАТА ЗА КАРМЕНС.

При вибраніо прашатох за кармена треба жерковати, да не буду плацілон. Планітіні прашато, котры не-од кашато шуціана алак-нію, не ронюю и не напредую так як орасіата, котры не вів бож. Церібзу прашатох візікаме и по тим, же воні квіченьем спасаю од паглого дюнджу, он гадаю гускох, брехант пса в г. д. Прашата хори ще єс пітана пайспоні су за кармене.

ЕДНА ХИБА ПРИ САДЗЕНЮ ОВОЦІХ.

Овощоку дрезку зе-ї чіпдзінне як ха-снусе, кед на дло апікіні кладзене хлібскіго гною. Кед сисе-ї овощік древко потной, ве-ї вежнече глини зас заліди, лебі вонкіме зас уарстим компостом.

ОДБІВАНІ ГАЧАТОХ

Найлепше одбіні гаче у 15—20 тижні. Кед мужиме пре дзакія прачині одбіні скорей, зе-ї віділіах котріні да то не будзе скорей як пакерію 12 тюкій. Гаче не-іхе доставані сухі оброх бо бого жалідук ёще слабі. Даскельо-тикій по-одбіванию, даван му краіскіго мяка, наполи реарадзеніго а цалу воду и асплада-шесте зе-ї 30 трама нурирі ка 1 літру.

НЕВАГАШЕНЕ ВАПНО.

Невагащене вапно добре по-слугует сладом, кед жіто у гамбаре достане влату.

Найлепше пізакнене зінто оеуцінц на слунку, але то чакія работа. Прецес сушіння спон-тікіе тай, кед до влажнога жіта положіні консерв зес якім вінію, хторе барі упінія влагу: 100 гекія вагна уцагію по себе 30 літры вада и при тим ще вагне премені до праку — цо загащеніто вінія. Прето, же вагне уцагіє до себе влагу, треба воніари (ладичка) наполь-нік зес вікіні ліні па 3/4 іх пісінні. Загащене вапно, мож вогасносновац за гіосіс. На 1 метр жіта треба 2 калі загащеного вапна.

ХАСНОВІТОСЦ КЕРТИЦІ

Гэзк цо віантовіані з чим же кертица керти, зяпли у жалудку кертиці тово: У 25-ех гундзіці, у 90-ех стопогі, у 65-ех хідзін, у 65-ех брамушки, у 99 більших часіцах, хтори позілза зес жалудкох других животиніх.

Да видзінне кертица хасновіта, але хто піс еб ўсе отресс, може на легкі способ, а да ю не забіга. Веніе же ренда напочінаці до вітрійну, карболу, лебі терпеніну и ухваці ѹз цо дамри. Воні не може подіксац тое пах и піфриашко не заслі зес загрэди-

ЛАДО О РІЦІНУСУ.

У нас же, ше, ріцінус, добрі славі, гречко, пріменіти, шумки хусен, Ріцінус, а, яно-ро-іна, рошіна, и фікторія в на юнку. За рі-чнію треба, гадного, обробіця, місця, кед у хлорік єст дзеві цапія Родія по-цінікіх уср-вох, а сам по себе а по 4-тим року. За ріцінус юж, треба в ешні апорац, а пазір з брагу пріріхіліл за юнке. Ше юд уж жем восці цепілі (пукі па 13—15°с) у місці апіду. Напідзе, добре вреде шацом па 24 годзін із-мінці у лігній волі. Шори же спары, з паліром зіздулук и лопрітія, коло 80 см. до 1 м. дзілко садік од другого. Там, дає че-прекропіуе ліній посадки ще ко 2 зерніка дас 4—7 дн. глубоко. На елея гентіар ідае коло 10 кг. насіння. Зходи дає о 14 дн. Кед зві-ши, всі то праніже и претаргує, да він-дів остане лін по юні струю.

Консуце я возвезане од августа до мі-вів. Зато найлепше ховані фільтри чайю напіс-ци пукі. Дзареті плюці че обрезу и хлану на сухе место, да не осуна. Сухі плюці кла-ду ѹе до меха, и з плюцім візізну, а ве-ї че з актерію очиса, и престру за ценко-ва не пляшшаю. Преміс гарна в 10—20 мет.

Нашене ріцінуса в отровне и при житві мупы не меріковати.

Рускі Керестур.

Ре-зруті иллюстравали в пондаслок 5 апра-ла. Було их шінкіх 46. Шаціи же вонік пред-оцходом краісіс вінівівідай и запрічашаці.

Умарын у місці жарту: Варга Янко, летіні 23 рокі, син Янка і Кінштейн Марі; Дніуджар Двора 64 рокі умар з гетуу ізмерту (зарежени); Кінда Віснік 79 рокі; Варга Ферко 76 рокі, Монер Іла реда. Семак 84 рокі. Сакач Ача р. Дуды 60 рокі. Най у мі-ре снітівіа! Вінівік вів вініят!

Шид.

Не буд сон на гланій ро-чкій схадзка Рускій Читальній у Шыдzu, котра буда отрима-на 14. марта т. р., але сон препітіл у Рускіх Новінках о гей схадзкі дыніс (зямі хто го пі-сал, го спе мі не віняві). Понікіе и я буда-дакеди у управе тай Читальній, та не одно-шік и на чин бого ксітіка, як амс не указали усіх у своій длучносіці, за котру зме буды выбраны.

Да видзінне че то правде?

Як пре-зідасель Читальній у Шыдzu упорел том фінансійні прылікі Читальні на той спо-соб, як д-цістэ Читальнія кіннапела, аі отры-маніем двух забавох Читальнія достала краісіи пріход Чигальція достала красні кінні (15-20), прызікікі у отріні, а і сама дала за Друкар-ю "Просвіта" у Керестуре. У моралічном погляду Читальнія лада зес своіма представамі народу прыезд, як треба любіт Бога и ближ-нього — народ свой. Но наіншаки усіх Чи-тальнія указалац у тим (як то баш Читальнія у Шыдzu), же зона верна пісіца робиц за тим, да не наш руск народ організує, да ще упінія ёден з другім, налада з налайдов и так приде до національной співідносіці, як зме

Да правда, доказац я то, же Читальнія у Шыдzu

